

Natuurtoets Henslare Putten

Toetsing van de ontwikkelingsplannen aan de wet- regelgeving voor natuur

Definitief

Gemeente Putten

Grontmij Nederland B.V.
Arnhem, 23 mei 2011

Verantwoording

Titel : Natuurtoets Henslare Putten

Subtitel : Toetsing van de ontwikkelingsplannen aan de wet- regelgeving voor natuur

Projectnummer : 287118

Referentienummer : GM-0016224

Datum : 23 mei 2011

Auteur(s) : ing. C.C. Oskamp MSc.

E-mail adres : bert.harmelink@grontmij.nl

Gecontroleerd door : ing. A.M. Poelmans

Paraaf gecontroleerd :

Goedgekeurd door : ir. G.A. Harmelink

Paraaf goedgekeurd :

Contact :

Grontmij Nederland B.V.
Velperweg 26
6824 BJ Arnhem
Postbus 485
6800 AL Arnhem
T +31 88 811 54 83
F +31 26 445 92 81
www.grontmij.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding en doel	4
1.2	Plangebied	5
1.3	Voorgenomen ingreep	5
1.4	Doelstelling en Werkwijze	5
1.5	Leeswijzer	5
2	Wet- en regelgeving voor de Natuur	8
2.1	Inleiding	8
2.2	Zorgplicht	11
3	Ecologische waarden en effectbepaling	12
3.1	Gebiedsbescherming	12
3.2	Soortbescherming	15
4	Conclusie en aanbevelingen	19
4.1	Gebiedsbescherming	19
4.2	Soortbescherming	19
4.3	Aanbevelingen	20

Bijlage 1: Tekening inrichtingplan

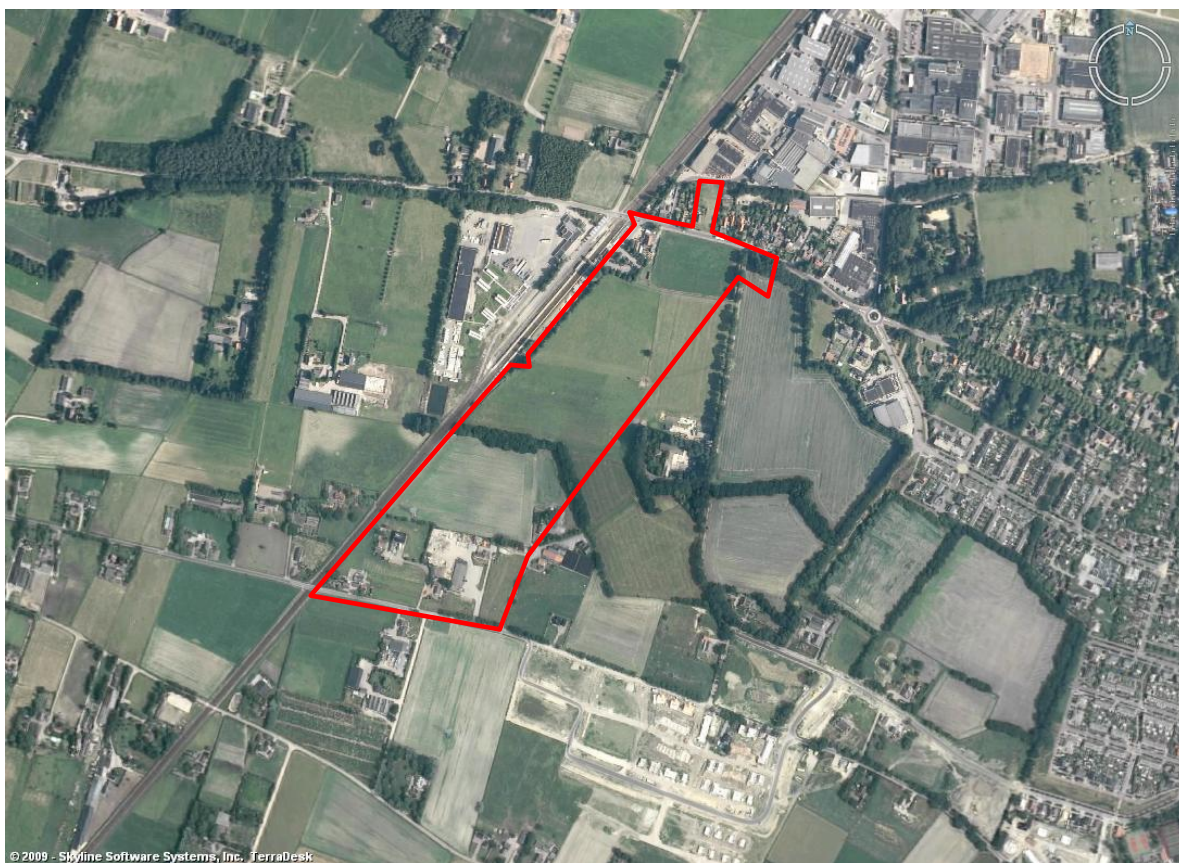
1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

De natuur in Nederland wordt beschermd vanuit twee invalshoeken: bescherming van gebieden en bescherming van soorten. De gebiedsbescherming is geregeld via de Natuurbeschermingswet (Natura 2000-gebieden en Beschermde natuurmonumenten) en het Streekplan (onder andere Ecologische Hoofdstructuur (EHS), weidevogel- en ganzenbeschermingsgebieden). De soortbescherming is geregeld door middel van de Flora- en faunawet.

De verschillende natuurwetgevingen in Nederland hebben als belangrijkste component het zorgplichtbeginsel, dat van elke initiatiefnemer verlangt dat hij zich vooraf op de hoogte stelt van eventuele schadelijke effecten op voorkomende planten en dieren en hun leefomgeving.

Het plangebied is gelegen aan de zuidwestkant van Putten. Het is gelegen langs de spoorlijn Utrecht-Zwolle in de directe omgeving van het station. Het plangebied is gelegen in de gemeente Putten in de Provincie Gelderland. Voor de ligging van het plangebied zie figuur 1.1.

Figuur 1.1 Overzicht van het plangebied te Putten (bron: Terradesk)

1.2 Plangebied

Het plangebied bestaat voor het grootste deel uit agrarisch grasland en bouwland. Aan de randen van het plangebied is opgaande begroeiing aanwezig. Van west naar oost loopt er een oude houtwal door het plangebied. Deze bestaat uit oude eiken, elzen en berken. De ondergroei bestaat uit krent, prunus en hazelaar. Ook rond de aanwezige woningen in het plangebied is opgaande begroeiing aanwezig. In het plangebied zijn een aantal watergangen aanwezig. Er wordt verwacht dat deze watergangen in de zomer droogvallen. Door de droge voorgaande weken waren de meeste watergangen zelfs in deze periode al drooggevallen.

1.3 Voorgenomen ingreep

De voorgenomen ingreep bestaat uit het aanleggen van een nieuwe weg die de straten Henslare en Stationsweg met elkaar verbind. In het gebied tussen het spoor en de nieuw aan te leggen weg heeft met de volgende ontwikkelingen op het oog. In het meest noordelijke deel van het plangebied heeft met het voornemen om een vrachtwagenparkeerplaats te realiseren. Mogelijk zal er ook een kleine uitbreiding van de bedrijven aan de zuidkant van het plangebied. Het tracé van de nieuwe verbindingsweg is terug te vinden in bijlage 1.

1.4 Doelstelling en Werkwijze

De natuurtoets bevat de volgende werkzaamheden:

- ten eerste wordt getoetst op de planologische bescherming van de EHS (ecologische hoofdstructuur, de natuurbeschermingswet (Natura 2000) en de ganzen- en weidevogelbeschermingsgebieden. Hierbij wordt gekeken naar de mogelijk effecten op de beschermde gebieden door de voorgenomen planologische ingreep;
- ten tweede wordt er inzichtelijk gemaakt aan de hand van bestaande gegevens, literatuur en aan de hand van een inschatting van de aanwezige habitats, welke beschermde diersoorten er mogelijk binnen het plangebied kunnen voorkomen. Mocht het voorkomen van bepaalde diersoorten niet kunnen worden uitgesloten aan de hand van bestaande gegevens dan zal er mogelijk voor bepaalde diersoorten nader onderzoek moeten plaats vinden. Van de eventueel aanwezige beschermde soorten worden de effecten van de ingrepen beschreven en geanalyseerd;
- ten derde wordt er aangegeven voor welke beschermde diersoorten er een ontheffing noodzakelijk is of voor welke soorten nader onderzoek noodzakelijk is.

1.5 Leeswijzer

- Hoofdstuk twee omvat het vigerende toetsingskader. In het hoofdstuk wordt ingegaan op de Flora- en Faunawet. Daarnaast worden ook de gebiedsbescherming beschreven.
- Hoofdstuk drie bestaat uit de analyse van effecten van de ingrepen op de beschermde gebieden en mogelijk aanwezige beschermde diersoorten. Tevens wordt hier aangegeven waar kennisleemtes zijn voor welke soorten er dus nader onderzoek noodzakelijk is.
- De conclusies voor Henslare Putten zijn beschreven in hoofdstuk 4. Er worden mogelijke maatregelen genoemd, en soorten waarvoor een ontheffing voor moeten worden aangevraagd of nader onderzoek naar moet worden gedaan. Tevens worden de effecten op de beschermde gebieden beschreven.

Met het open grasland.

Zicht van de houtwal waar het tracé van de nieuwe verbindingsweg zal lopen.

Overzicht van de zuidkant van het plangebied met op de voorgrond het bouwland. Op de achtergrond de bedrijven aan Stenenkamerseweg.

Overzicht van het midden van het terrein met één van de drooggevalen greppels.

2 Wet- en regelgeving voor de Natuur

2.1 Inleiding

De natuurbeschermingswetgeving in Nederland valt uiteen in gebiedsbescherming en in soortenbescherming. Gebiedsbeschermende wetgeving voorziet in bescherming van aangewezen natuurgebieden en wordt geregeld in de nieuwe gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998. Soortenbescherming is vastgelegd in de Flora- en faunawet. Deze wet ziet toe op bescherming van soorten planten en dieren zowel binnen als buiten beschermde natuurgebieden. Daarnaast zijn er ook beleidsmatig beschermde gebieden en soorten.

2.1.1 Gebiedsbescherming

2.1.1.1 Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet 1998 vervangt de Natuurbeschermingswet van 1968. De wet is per 1 oktober 2005 in werking getreden. In de Natuurbeschermingswet 1998 is ook de bescherming van de Speciale Beschermingszones (SBZ) op grond van de Habitat- en Vogelrichtlijn geregeld, vanaf het moment dat de gebieden zijn aangewezen door Brussel. De Natuurbeschermingswet 1998 regelt ook de bescherming van de zogenaamde Beschermde Natuurmonumenten en gebieden die de minister van LNV aanwijst ter uitvoering van internationale verplichting, zoals RAMSAR wetlands.

Projecten of handelingen die negatieve effecten op deze beschermde gebieden kunnen hebben, zijn verboden. Ook activiteiten buiten de beschermde gebieden kunnen verboden zijn, indien deze negatieve effecten veroorzaken op de kwalificerende natuurwaarden van het gebied (externe werking). Het toetsingskader van de Natuurbeschermingswet 1998 kent de volgende procedurevarianten:

- er is zeker geen kans op effecten: geen vergunningplicht;
- er een kans op effecten, maar zeker niet significant: vergunningaanvraag via een verslechteringstoets (art 19f);
- er is een kans op significante effecten: vergunningaanvraag via passende beoordeling (art. 19d).

De Natura 2000-gebieden bestaan uit de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden. De Vogelrichtlijngebieden zijn aangewezen voor de bescherming van bepaalde vogelsoorten (kwalificerende soorten). Kwalificerende soorten zijn soorten waarvan geregeld meer dan 1% van de biogeografische populatie in het gebied verblijft of waarvoor het gebied tot de vijf belangrijkste gebieden in Nederland behoort. De Habitatrichtlijngebieden zijn aangemeld voor het beschermen van habitattypen (natuurtypen) waarvoor Europa op wereldschaal een bijzondere verantwoordelijkheid draagt. Samen vormen deze gebieden het Europese Natura 2000-netwerk.

2.1.1.2 Beschermd Natuurmonument

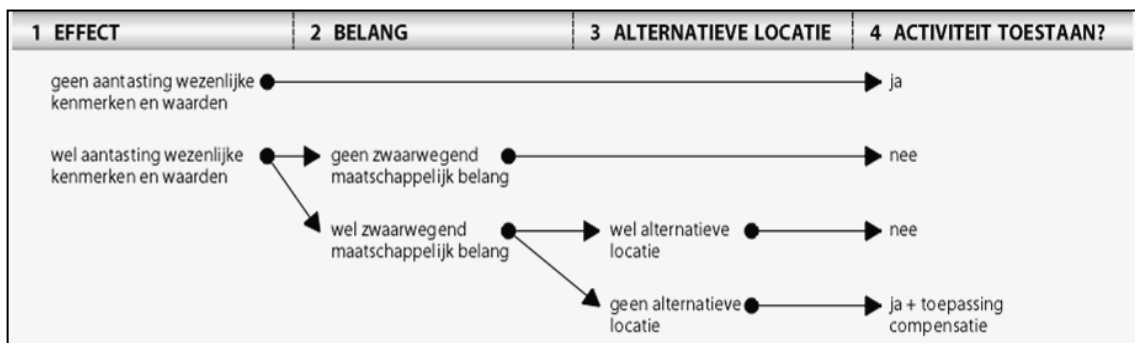
Voor Beschermde Natuurmonumenten die buiten de Natura 2000-gebieden liggen, geldt dat handelingen in of rondom Beschermde Natuurmonumenten die schadelijk kunnen zijn voor het natuurschoon, voor de natuurwetenschappelijke betekenis of voor dieren en planten in dat gebied, of die het Beschermde Natuurmonument ontsieren, zijn verboden, tenzij hiervoor een vergunning is verkregen. Het beschermingsregime van de gebieden die nu binnen Natura 2000-gebieden liggen, treedt terug. De natuurwaarden waarvoor deze gebieden waren aangewezen, worden opgenomen in de doelstellingen voor instandhouding van het betreffende Natura 2000-gebied.

2.1.1.3 Natuurbeleid

De Nota Ruimte vervangt het Structuurschema Groene Ruimte (SGR) en geeft het beleidskader voor de duurzame ontwikkeling en een verantwoord toekomstig grondgebruik in het landelijke gebied in onder andere de vorm van Ecologische Hoofdstructuur (EHS), Randstadgroenstructuur en Groene Hart. De EHS is een samenhangend netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuurgebieden. Het netwerk wordt gevormd door kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingzones. De EHS is op provinciaal niveau uitgewerkt.

De EHS is op provinciaal niveau uitgewerkt tot de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (PEHS) met kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingzones. De wettelijke bescherming (WRO) van de EHS is geregeld via het bestemmingsplan.

De afweging voor ingrepen in de EHS gaat volgens het 'Nee, tenzij principe'. In onderstaand schema is dit stapsgewijs weergegeven (figuur 2). Indien bij een ingreep schade wordt aangericht aan een EHS gebied dient dit in ieder geval gemitigeerd te worden. De resteffecten aan verlies in kwaliteit en oppervlak dient te worden gecompenseerd.

Figuur 2.1: het 'Nee, tenzij'-principe van het compensatiebeginsel

2.1.1.4 Weidevogel- en ganzengebied

De provincie Gelderland neemt een bijzondere verantwoordelijkheid voor een aantal weidevogel- en ganzengebieden buiten de EHS. Hierop is toegespitst beleid van toepassing, dat inhoudt dat doorsnijding, aantasting van rust en openheid, verlaging van het waterpeil en verstoring niet zijn toegestaan.

2.1.2 Soortbescherming

2.1.2.1 Flora- en faunawet

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht, deze is gericht op de duurzame instandhouding van soorten. De Flora- en faunawet vervangt o.a. de Vogelwet, de Jachtwet en de soortbescherming uit de Natuurbeschermingswet. In deze nieuwe wet zijn (nagenoeg) alle van nature in het wild voorkomende amfibieën, zoogdieren en vogels beschermt. Daarnaast is een beperkt aantal plantensoorten en ongewervelden beschermt. Voor soorten die vallen onder de bescherming van de wet gelden de volgende verbodsbepalingen met betrekking tot werkzaamheden in het buitengebied:

Artikel 8

Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11

Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12

Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Artikel 13

Het is niet toegestaan beschermde soorten planten en dieren te vervoeren, of onder zich te hebben.

Vrijstelling en ontheffing

Conform artikel 75 is het mogelijk om in bepaalde gevallen ontheffing of vrijstelling te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in artikelen 8 t/m 12. Sinds het vrijstellingsbesluit van 23 februari 2005 kent de Flora en faunawet drie beschermingsniveaus, veelal aangeduid met tabel 1, tabel 2 en tabel 3.

De beschermde soorten zijn verdeeld in drie tabellen en daarnaast vormen vogels een aparte categorie:

- **tabel 1 algemene soorten:**
 - wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen geldt een vrijstelling. Er hoeft voor ontwikkelingen geen ontheffing aangevraagd te worden.
- **tabel 2 beschermde soorten:**
 - wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen geldt een vrijstelling, mits kan worden aangetoond dat wordt gewerkt volgens een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode.
 - indien er niet kan worden gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode dan moet worden aangegeven welke maatregelen worden genomen om de functionaliteit van de voortplanting- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen te garanderen. Als deze voldoende is dan geeft het ministerie van LNV een beschikking af met de goedkeuring van de maatregelen;
 - indien niet kan worden aangetoond dat voldoende maatregelen worden genomen om de functionaliteit van de voortplanting- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen te garanderen dan moet een ontheffing worden aangevraagd. De aanvraag wordt getoetst op de mate waarin de functionaliteit van de vaste voortplanting-, rust- en/of verblijfplaats wordt aangetast door de activiteiten en of de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt.
- **tabel 3 strikt beschermde soorten (bijlage 1 AMvB Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten, bijlage IV Habitatrichtlijn) en vogels:**
 - wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen moet voor deze soorten worden aangegeven welke maatregelen worden genomen om de functionaliteit van de voortplanting- en / of vaste rust- en verblijfplaatsen te garanderen. Als dit voldoende is dan geeft het ministerie van LNV een beschikking af met de goedkeuring van de maatregelen;
 - indien niet kan worden aangetoond dat voldoende maatregelen worden genomen om de functionaliteit van de voortplanting- en / of vaste rust- en verblijfplaatsen te garanderen dan moet een ontheffing worden aangevraagd. De aanvraag wordt getoetst op de mate waarin de functionaliteit van de vaste voortplanting-, rust- en / of verblijfplaats wordt aangetast door de activiteiten, het voldoen aan een wettelijk belang, de aanwezigheid van een andere bevredigende oplossing en of de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt.

Voor de soorten van bijlage 1 AMvB en bijlage IV Habitatrichtlijn en vogels gelden verschillende wettelijke belangen:

- **soorten van bijlage 1 van de AMvB:**
 - bescherming van flora en fauna;
 - veiligheid van het luchtverkeer;
 - volksgezondheid of openbare veiligheid;
 - dwingende reden van groot openbaar belang, waaronder redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten;
 - het voorkomen van ernstige schade aan vormen van eigendom, anders dan gewassen, vee, bossen, bedrijfsmatige visserij en wateren;
 - belangrijke overlast veroorzaakt door dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort;
 - de uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en in de bosbouw;
 - bestendig gebruik;
 - uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.
- **soorten van bijlage IV Habitatrichtlijn:**
 - bescherming van flora en fauna;
 - volksgezondheid of openbare veiligheid;
 - dwingende reden van groot openbaar belang, waaronder redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.
- **vogels:**
 - bescherming van flora en fauna;
 - veiligheid van het luchtverkeer;
 - volksgezondheid of openbare veiligheid.

In de categorie Vogels wordt een onderscheid gemaakt tussen soorten waarvan het nest het hele jaar is beschermd en soorten waarvan het nest alleen tijdens het broedseizoen is beschermd. Het ministerie van LNV heeft hiervoor een indicatieve lijst opgesteld met soorten waarvan het nest het hele jaar door is beschermd.

2.2 Zorgplicht

Naast de bovengenoemde categorieën geldt voor alle in het wild levende dieren en planten en hun leefomgeving de zogenoemde 'zorgplicht' (artikel 2 van de Flora- en Faunawet). De zorgplicht houdt in dat iedereen die weet of vermoedt dat zijn handelen of het nalaten daarvan, nadelige gevolgen veroorzaakt voor de flora- en / of faunasoorten, verplicht is dergelijk handelen zoveel mogelijk achterwege te laten dan wel de gevolgen te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken.

3 Ecologische waarden en effectbepaling

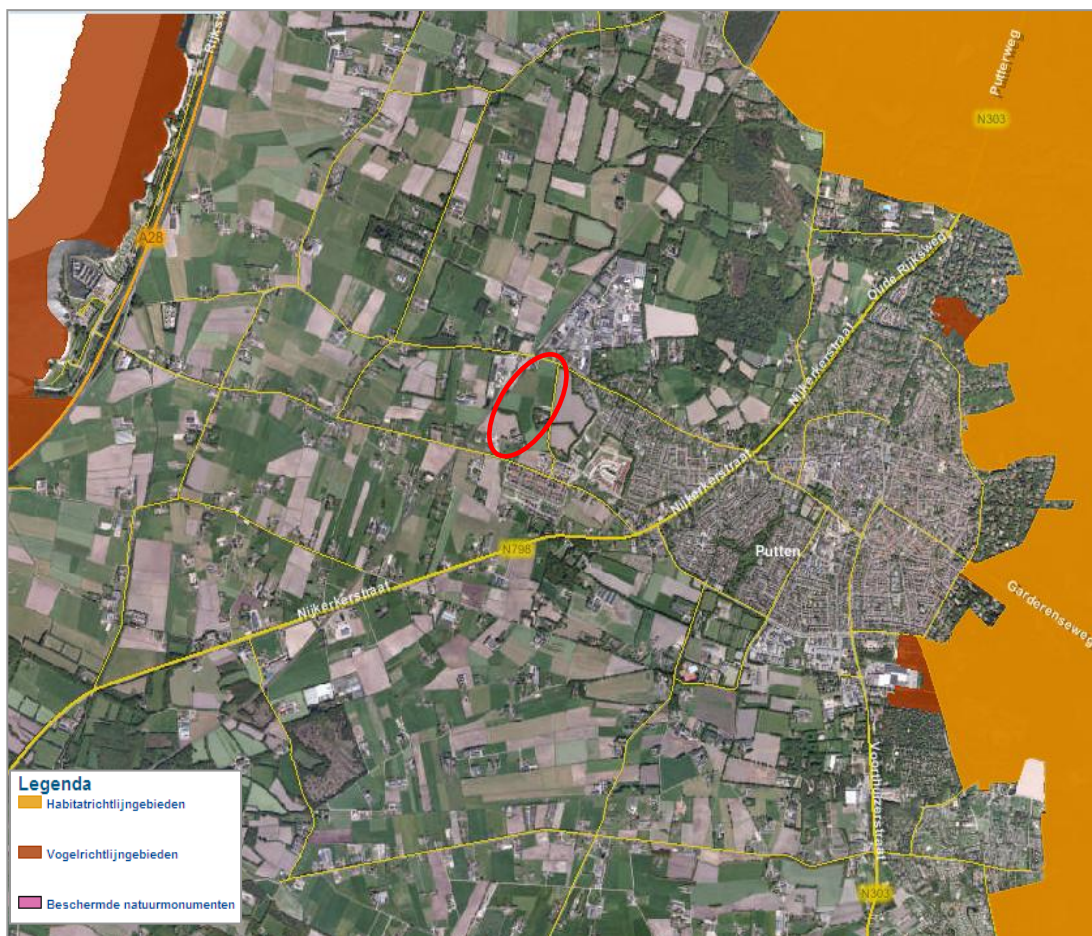
3.1 Gebiedsbescherming

3.1.1 Natura 2000-gebieden en beschermde natuurmonumenten

Het plangebied is niet gelegen in een Natura 2000-gebied of beschermd natuurmonument (zie figuur 3.1). Fysieke aantasting van een Natura 2000-gebied is daarom ook uitgesloten.

Het plangebied is wel gelegen in de omgeving van een tweetal Natura 2000 gebieden. Het plangebied is op 3km gelegen van het Natura 2000 gebied Veluwe randmeren, 3,2km van het Natura 2000 gebied Veluwe.

Gezien de afstand tot de beschermde gebieden en alle tussengelegen infrastructuur (A28 en bebouwing) en de huidige invulling van het plangebied worden er geen negatieve effecten verwacht op de beschermde Natura 2000-gebieden. Geen van het habitatype of –soorten waarvoor de beschermde natuurgebieden zijn aangewezen komen voor in het plangebied of in de directe omgeving van het plangebied. Er is daarom ook geen enkele ecologische relatie tussen de beschermde natuurgebieden en het plangebied.

Figuur 3.1 Overzicht van de ligging van het plangebied (rood) t.o.v. Natura 2000-gebieden Veluwe randmeren (links) en de Veluwe (rechts)

3.1.2 Ecologische hoofdstructuur (EHS)

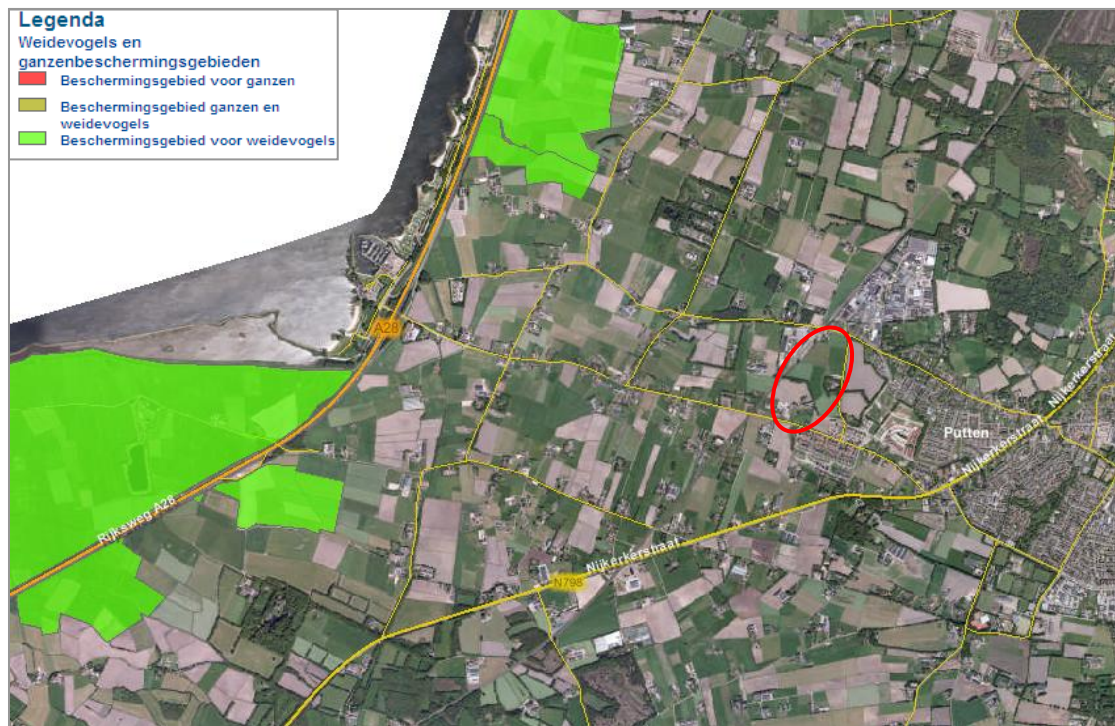
Het plangebied is niet gelegen binnen de begrenzing van de EHS. Het plangebied is gelegen op ongeveer een 1.7 kilometer van de EHS (figuur 3.2). Fysieke aantasting van de EHS is daarom uitgesloten. Verstoring van de EHS is ook uitgesloten, omdat geen van de kernkwaliteiten van de EHS worden verstoord of aangetast. Negatieve effecten van de voorgenomen ontwikkeling zijn er dan ook niet te verwachten.

Figuur 3.2 Overzicht van het plangebied ten opzichte van de ecologische hoofdstructuur (EHS) (bron: provincie Gelderland)

3.1.3 Weidevogelgebied

Er is in de directe omgeving van het plangebied geen waardevol ganzen- of weidevogelgebied gelegen. Van verstoring van deze gebieden is dan ook geen sprake. Het dichtst gelegen weidevogelbeschermingsgebied is gelegen op meer dan 3 kilometer van het plangebied. Gezien de afstand zullen er geen negatieve effecten optreden.

Figuur 3.3 Overzicht van het plangebied ten opzichte van de weidevogel- en ganzenbeschermingsgebieden (bron: provincie Gelderland)

3.2 Soortbescherming

Een algemeen overzicht van waarnemingen van beschermde soorten in hetzelfde kilometerhok als waarin het plangebied is gelegen, is te vinden bij het Natuurloket (www.natuurloket.nl). Op basis van een veldbezoek door een ecooloog op 18 april 2011 is op basis van voorkomende habitats een inschatting gemaakt van het mogelijk voorkomen van beschermde soorten en of er aanvullende inventarisaties nodig zijn.

3.2.1 Planten

Er zijn tijdens het veldbezoek geen beschermde planten waargenomen binnen het plangebied. Deze worden ook niet verwacht in het plangebied omdat een groot deel van het plangebied bestaat uit agrarisch landschap of bedrijventerrein. Hier zijn alleen algemeen voorkomende plantensoorten waargenomen. De meeste beschermde plantensoorten groeien echter onder omstandigheden die zeer extensief zijn en voedselarm. Het plangebied voldoet daarom niet aan eisen van de beschermde plantensoorten als groeiplaats.

Twee meer bijzondere soorten die zijn waargenomen zijn welriekende salomonszegel en gewone salomonszegel. Deze soorten komen voor op vochtige, matig voedselrijke grond in bossen en hakhout, aan beschaduwde slootkanten. De soorten zijn in grote aantallen aangetroffen in de houtwal waar het tracé van de verbindingsweg passeert. De soorten staan op de rode lijst, deze hebben echter geen geschermd status. Er wordt echter aanbevolen om vooraf aan de werkzaamheden in het deel waar gekapt zal worden de exemplaren die in het te kappen deel staan uit te steken en elders terug te planten.

De soorten die zijn waargenomen zijn verder allen algemene voorkomende soorten. Voor de planten is er voor de voorgenomen ontwikkeling geen nader onderzoek of ontheffing in het kader van de flora- en faunawet noodzakelijk.

3.2.2 Vogels

In het plangebied zijn geen jaarrond beschermde vogelsoorten waargenomen. Delen van het plangebied zijn echter wel geschikt als leefgebied voor jaarrond beschermde vogelsoorten. De houtwal die door het plangebied aanwezig is kan geschikt zijn voor uilen of spechten. In de directe omgeving vlak buiten het plangebied zijn twee nestkasten voor steenuilen waargenomen. Het is niet bekend of deze nestkasten bezet zijn door steenuilen.

Dit zal nader moeten worden onderzocht. De nestkasten, beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen van steenuilen, zullen niet verloren gaan door de voorgenomen ingreep maar een deel van het leefgebied van de steenuil zal mogelijk verloren gaan. Dit leefgebied zal moeten worden gecompenseerd en hiervoor zal een ontheffing noodzakelijk zijn. Tevens wordt aanbevolen om het voorkomen en gebruik van de houtwal door jaarrond beschermde vogels nader te laten onderzoeken. Dit soort oude landschappelijk elementen kunnen namelijk van grote waarde zijn voor deze soorten, met name uilen, spechten en roofvogels.

Het plangebied is geschikt voor minder kritische weidevogels zoals de kievit. Deze maken voornamelijk gebruik van het open grasland aan de noordkant van het plangebied. Er zijn tijdens het veldbezoek ongeveer 12 kieviten waargenomen en een nest van een kievit met vier eieren. Het plangebied is niet geschikt voor de meer kritische weidevogels zoals grutto, omdat hiervoor de openheid ontbreekt.

Overige vogels die zijn waargenomen zijn: merel, vink, winterkoning, heggenmus, boerenzwaluw, zwartkop, roodborst, pimpelmees, koolmees, houtduif. Dit zijn allemaal algemeen voorkomende vogels die niet jaarrond beschermd zijn. Deze vogels zijn echter wel beschermd tijdens het broeden. De meeste van deze soorten maken gebruik van de opgaande begroeiing als broedplek. Het broedseizoen loopt globaal van 15 april tot en met 15 juli. Als er werkzaamheden in het plangebied gaan plaatsvinden zoals graven in grasland (kievit) of het kappen van opgaande begroeiing (algemene broedvogels) dan dient men dit te plannen buiten het broedseizoen. Als het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen te werken, dan moet er vooraf door een terzake deskundige worden bepaald of er broedende vogels voorkomen en in de delen waar men de werkzaamheden wil uit gaan voeren.

Als bovenstaande maatregelen in acht worden genomen dan is er geen nader onderzoek nodig naar het voorkomen van beschermde vogels in het plangebied en is er ook geen ontheffing in kader van de flora- en faunawet noodzakelijk voor vogels.

3.2.3 Zoogdieren

In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen beschermde zoogdieren waargenomen. Het plangebied lijkt echter zeer geschikt voor vleermuizen vanwege de geschikte bebouwing en groen structuren in het plangebied. Vleermuizen maken gebruik van allerlei gaten en spleten om te gebruiken als vaste verblijfplaats in bebouwing. Vleermuizen zitten in bebouwing die goed geïsoleerd is of die spouwmuren bevatten. De ruimtes moeten een constante temperatuur hebben in winter en zomer. Deze zijn in het huidige plangebied niet aanwezig. Het is daarom uitgesloten dat er zich vaste rust- of verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied bevinden. Zoals het nu lijkt zullen dergelijke gebouwen niet worden gesloopt het is daarom uitgesloten dat er vaste rust- en of verblijfplaatsen van vleermuizen in gebouwen verloren zullen gaan. Mochten er toch gebouwen worden gesloopt dan zal hier eerst nader onderzoek moeten plaatsvinden naar het voorkomen van vaste rust- en of verblijfplaatsen van vleermuizen.

Er zijn ook vleermuizen die gebruik maken van bomen als vaste rust- of verblijfplaats. Het gaat hier over het algemeen over oudere bomen die gaten en pleten bevatten. Deze bomen zijn aanwezig in de houtwal die doorsneden wordt door de verbindingsweg. Er zal daarom nader onderzoek moeten worden gedaan naar het voorkomen van vaste rust- of verblijfplaatsen van vleermuizen die van bomen gebruik maken (zie tabel 1).

Vleermuizen maken tijdens het vliegen van hun verblijfplaatsen naar het foerageergebied veelal gebruik van groene lijnstructuren. In het plangebied zal één van deze lijnstructuren worden doorsneden door een verbindingsweg. Aangezien het niet op voorhand kan worden uitgesloten dat deze houtwal een belangrijke rol speelt in de vliegroutes van vleermuizen zal nader dit nader moeten worden onderzocht.

Het plangebied is ook geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Een groot deel van het plangebied krijgt een andere functie. Er kan daarom een groot deel van het plangebied verloren gaan als foerageergebied voor vleermuizen. Er zal daarom nader moeten worden onderzocht wat het gebruik is van vleermuizen in het plangebied.

In tabel 1 is aangegeven welke vleermuissoorten er volgende de verspreidingsgegevens voorkomen in Ede en omstreken. In tabel 1 is aangegeven op welke soorten er geen effecten zijn te verwachten en voor welke soorten dit niet is uit te sluiten en waar dus nader onderzoek voor noodzakelijk is.

Tabel 1: Voorkomen van vleermuizen in de regio Putten en mogelijke effecten

Functie → Soort ↓	Zomerverblijfplaats	Kraamverblijfplaats	Paarverblijfplaats	Zwermlocatie	Winterverblijfplaats	Vliegroute	Migratieroute	Foyerageergebied
Baardvleermuis								
Franjestaart								
Watervleermuis								
Gewone dwergvleermuis								
Rosse vleermuis								
Laatvlieger								

Legenda

	Geen effect
	Mogelijk effect
	Negatief effect

Vliegroute= route welke wordt afgelegd tussen verblijfplaats en foerageergebied;

Migratieroute= route welke wordt afgelegd tussen winter- en zomerverblijf.

De houtwal lijkt ook erg geschikt voor dassen. Er is in de houtwal echter geen dassenburcht aangetroffen. Mogelijk maakt de das gebruik van de houtwal als migratieroute. Er zijn namelijk wel sporen (pootafdrukken) waargenomen die mogelijk van een das kunnen zijn. Er wordt aanbevolen om bij het nader onderzoek naar vleermuizen ook te letten op mogelijke dassenactiviteiten.

Tijdens het veldbezoek zijn er in de houtwal konijnen aangetroffen. Deze zijn licht beschermd en bij een ruimtelijke ontwikkeling zoals deze voorgenomen ingreep geldt er een algehele vrijstelling. Voor deze soort hoeft dus geen ontheffing te worden aangevraagd.

Overige beschermde zoogdieren worden niet verwacht binnen het plangebied.

3.2.4 Vissen, reptielen en amfibieën

Het plangebied is niet geschikt voor amfibieën en vissen omdat geschikt oppervlakte water ontbreekt in het plangebied. De aanwezige watergangen/greppels vallen regelmatig droog waarvoor het voorkomen van beschermde vissoorten kan worden uitgesloten.

Ook voor beschermde amfibieën is het plangebied niet geschikt. Omdat de watergangen tijdens de voortplanting kunnen droogvallen is deze niet geschikt om eieren in af te zetten. Gezien het ontbreken van geschikt voortplantingswater wordt er ook niet verwacht dat er beschermde amfibie soorten voorkomen in het plangebied die in het wintergebruik maken van bijvoorbeeld de houtwal.

Reptielen worden niet in het plangebied verwacht. Gezien de verspreiding en habitat voorkeur is het uitgesloten dat er binnen het plangebied reptielen voorkomen.

Voor de soortgroepen vissen, amfibieën, en reptielen is het niet noodzakelijk om een flora- en faunawet ontheffing aan te vragen.

3.2.5 *Dagvlinder, libellen en overige ongewervelde*

Beschermden vlinders zijn in het plangebied niet te verwachten. De habitat voor een groot deel van de beschermde vlinders betreft heide- en veengebieden en een aantal soorten komen alleen in Zuid-Limburg voor. Beschermde libellen zijn eveneens niet te verwachten, omdat er geen geschikt oppervlaktewater in het gebied aanwezig is voor deze soorten.

Er is daarom geen ontheffing noodzakelijk in het kader van de Flora- en Faunawet voor de soortgroepen dagvlinder, libellen en overige ongewervelde.

4 Conclusie en aanbevelingen

4.1 Gebiedsbescherming

Het plangebied is niet gelegen in beschermde gebieden in het kader van de natuurbeschermingswet, Ecologische Hoofdstructuur. De ontwikkelingen in het plangebied veroorzaakt ook geen negatief effect op deze gebieden gezien de afstand tot de beschermde natuurgebieden (minimaal 3,5km Natura 2000 en 1,7km tot EHS). De afstand ten opzichte van de EHS is iets kleiner maar omdat er geen van de kernkwaliteiten van de EHS worden aangetast door de afstand tussen de twee gebieden zullen er geen negatieve effecten optreden. Compensatie of een vergunning voor aantasting of verstoring van beschermde gebieden is niet aan de orde.

4.2 Soortbescherming

In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen geschermd soorten waargenomen (buiten broedende vogels). Er zijn een aantal soorten die niet kunnen worden uitgesloten na dit veldbezoek hier zal in de paragraaf nader onderzoek verder op worden ingegaan.

In het plangebied komen verschillende broedende vogels voor. Alle broedende vogels zijn beschermd. Het broedseizoen loopt globaal van 15 maart tot en met 15 juli. Aangezien het verboden is om broedende vogels te verstoren mogen er geen werkzaamheden worden gestart tijdens het broedseizoen. Er wordt daarom aanbevolen om te starten met de werkzaamheden buiten het broedseizoen. Zullen er toch werkzaamheden moeten plaatsvinden binnen het broedseizoen, zoals het kappen van bomen of grondwerkzaamheden, dan zal voorafgaand aan de werkzaamheden de omgeving moeten worden gecontroleerd op broedende vogels door een ter zake deskundige.

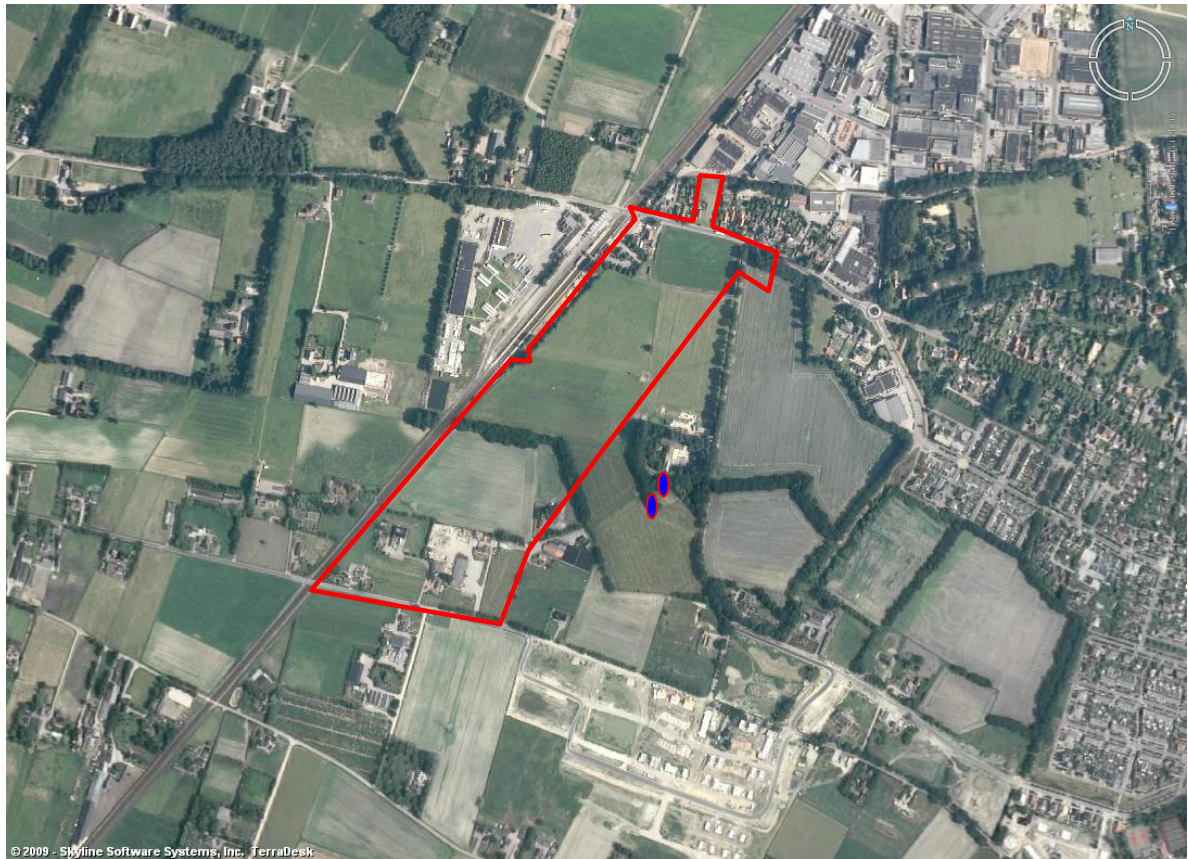
4.2.1 Nader onderzoek

Er zal naar een aantal soortgroepen nader onderzoek moeten worden uitgevoerd. Het plangebied lijkt zeer geschikt voor verschillende soorten vleermuizen. Er zullen een aantal activiteiten worden uitgevoerd die schadelijk voor deze soorten kunnen zijn. Het gaat met name om het doorkruisen van de verbindingsweg door de houtwal. Er zal dus moeten worden onderzocht wat de waarde van deze houtwal is voor vleermuizen als vaste rust- en verblijfplaats en vliegroute.

Tevens zal moeten worden onderzocht wat het gehele plangebied als waarde heeft voor vleermuizen als foerageergebied. Mocht uit het nader onderzoek blijken dat er negatieve effecten te verwachten zijn voor vleermuizen op de vaste rust- en verblijfplaatsen, vliegroute of het foerageergebied dan zal er een ontheffing in het kader van de flora- en faunawet moeten worden aangevraagd.

De houtwal is ook zeer geschikt als leefgebied voor de das. Deze soort kan ook niet worden uitgesloten na het veldbezoek, er wordt daarom aanbevolen om samen met het vleermuisonderzoek te kijken mogelijke activiteiten van de das in het plangebied.

In de directe omgeving van het plangebied zijn twee steenuilenkasten waargenomen, tijdens het veldbezoek kon niet worden uitgesloten dat deze niet bezet waren. De locatie van de steenuilenkasten is weergegeven in figuur 4.1. Er zal nader moeten worden onderzocht of er steenuilen gebruik maken van deze kasten. Door de voorgenomen zal namelijk het leefgebied van de steenuilen worden aangetast. Mochten er steenuilen voorkomen dan zal er een compensatieplan moeten worden opgesteld waarin de schade die het huidige leefgebied van de steenuilen ondervindt van de ontwikkeling wordt gecompenseerd.

Figuur 4.1 Overzicht van het plangebied met de locaties van de twee steenuilenkasten (blauw)

4.3 Aanbevelingen

Tijdens het veldbezoek zijn in de houtwal een tweetal minder algemene soorten waargenomen, welriekende salomonszegel en gewone salomonszegel. Dit zijn geen beschermde soorten maar vanuit de zorgplicht wordt aanbevolen om deze soorten voorafgaand aan de werkzaamheden uit te steken en elders in de houtwal waar niet gewerkt zal worden terug te planten.

Bijlage 1

Tekening inrichtingplan